

A close-up photograph of a white bowl filled with fluffy, white popcorn. To the left of the bowl, a grey television remote control is visible, with its buttons slightly out of focus. The background is a soft, out-of-focus light brown surface.

Top 10 Actualiteiten Entertainmentrecht 2026

(in willekeurige volgorde)

Michiel Odink (Leeway) en Marijn Kingma (Höcker)

DELEXMEDIA

kingma@hocker.nl en michiel.odink@leeway.nl

Pelham II

HvJEU 14 april 2026, C-590/23, ECLI:EU:C:2026:290.

Waar ging het ookalweer over?

- Sample van 2 seconden van het nummer “Metall auf Metall” van Kraftwerk in het nummer “Nür Mir” van Sabrina Setlur.
- Procedure wegens inbreuk auteursrecht en naburig recht van de fonogrammenproducent, loopt inmiddels ruim 25 (!) jaar.
- Eerste vonnis in 2004. Daarna volgen onder meer: 5 uitspraken BGH, 1 uitspraak Bundesverfassungsgericht, 2 uitspraken HvJEU.

Pelham I

HvJEU 29 juli 2019, ECLI:EU:C:2019:624

- Fonogrammenproducent kan gebruiksfragment van fonogram, hoe kort dan ook, verbieden, tenzij dat fragment in een gewijzigde en voor het oor onherkenbare vorm is vastgelegd.
- De uitzondering voor citeren kan van toepassing zijn op sampling, als dat gebruik is bedoeld om de dialoog met het werk waarvan het geluidsfragment is overgenomen aan te gaan. Dat kan niet als het oorspronkelijke werk niet kan worden herkend.
- Het staat lidstaten niet vrij zelf beperkingen in te voeren, de Duitse uitzondering voor vrij gebruik van een werk van een ander in een nieuw werk (“Freie Benutzung”) is in strijd met het Unierecht.

Vervolg in Duitsland

- Oberlandesgericht Hamburg 28 april 2022: onderscheid tussen 3 periodes
 - Vóór implementatie Arl in 2002: geen inbreuk (Freie Benutzung)
 - Tussen 2002 en 2021: wel inbreuk (dus geen citaat)
 - Na juni 2021: geen inbreuk want beroep op toen ingevoerde pastiche-exceptie
- Beroep bij BGH over dat laatste oordeel.

Vervolg in Duitsland

- BGH: we gaan weer terug naar het HvJEU!
- Vragen:
 - Is de pastiche exceptie een vangnetclausule voor een artistieke uiteenzetting met een bestaand werk of ander materiaal, zoals sampling? Gelden voor het begrip ,pastiche' beperkende criteria zoals het vereiste van humor, stijllimitatie of eerbetoon?
 - Is de bedoeling van de gebruiker relevant of volstaat het dat het werk als pastiche herkenbaar is voor “personen die bekend zijn met het betreffende auteursrechtelijk beschermde materiaal en die over het vereiste intellectuele inzicht beschikken voor het waarnemen van de pastiche”?
 - Kortom: wat is een pastiche?

Foto: Matt Doyle, Complex Magazine 2009
(dit is een pastiche (?))

Wat is een pastiche?

Pastiche

Een pastiche is een kunstwerk, tekst of ander creatief werk dat bewust elementen, stijlen of kenmerken van een ander werk of een andere kunstenaar hadrukkelijk nabootst of imiteert, vaak met een knipoog of speels effect.

Het origineel
(Leonardo da Vinci)

Een pastiche:
dezelfde compositie,
stijl en sfeer,
maar met een kat
in plaats van
een mens.

Voorbeelden van pastiche

Een pastiche van Van Gogh
(in de stijl van een hedendaagse kunstenaar)

De Avonturen van
Sherlock Holmes

Is een pastiche:
van een bekend boek
worden de stijl, toon
en personages nagebootst,
maar vaak in een
andere setting of
met een humoristische twist.

Een pastiche van Sherlock Holmes
(in een moderne setting)

Mozart
meets
hiphop

Een pastiche in de muziek
(bijv. klassieke muziek in een moderne stijl)

Kort samengevat: een pastiche is een creatieve imitatie – een eerbetoon, een knipoog of een speelse herinterpretatie van iets dat al bestaat.

Pelham II

HvJ EU 14 april 2026, C-590/23, ECLI:EU:C:2026:290.

- Pastiche is een autonoom unierechtelijk begrip. Dus uit te leggen in overeenstemming met de “in de omgangstaal gebruikelijke betekenis”.
- Maar: die is er niet.
- Dan kijken naar context en doelstellingen Arl. Gemeenschappelijk kenmerk karikatuur, parodie en pastiche: “dat een bestaand werk wordt opgeroepen met merkbare verschillen met het bestaande werk”.
- Ieder begrip moet wel een zelfstandige functie vervullen (waarom anders 3 begrippen?). En dus kan pastiche geen vangnet zijn voor alle vormen van artistiek hergebruik.
- Maar de exceptie mag niet strikt worden uitgelegd ivm de uitingsvrijheid.

Pelham II

HvJ EU 14 april 2026, C-590/23, ECLI:EU:C:2026:290.

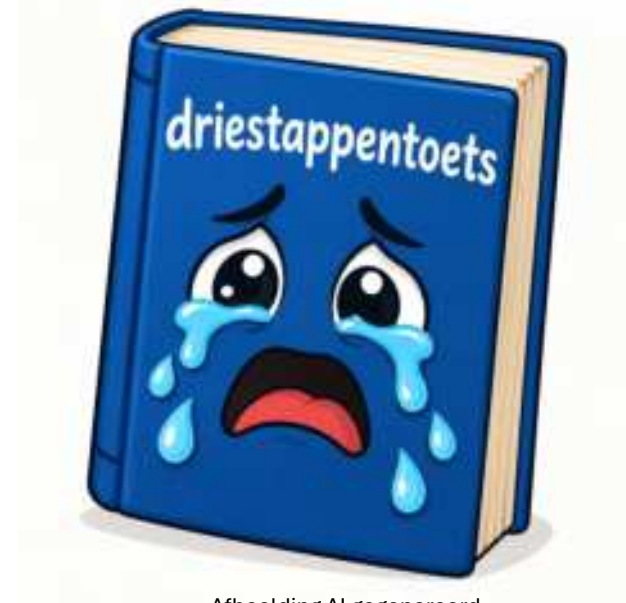
Dus: wanneer sprake van een pastiche?

- Het moet gaan om “vormen van openlijk gebruik van beschermd materiaal die als zodanig herkenbaar zijn.”
- Het moet gaan een creatie die een bestaand werk oproept maar met dat werk merkbare verschillen vertoont, met als doel met dat werk een artistieke of creatieve dialoog aan te gaan die als zodanig herkenbaar is.
- Kan verschillende vormen aannemen, zoals een stijlimitatie, eerbetoon of een humoristische of kritische confrontatie.
- Intentie van de maker geen vereiste, maar objectieve toets: het volstaat dat de aard als pastiche herkenbaar is voor een persoon die bekend is met het bestaande werk waaraan elementen zijn ontleend.

Bijzonderheden

- Geen strikte uitleg van de pastiche-uitzondering ivm uitingsvrijheid (normaal gesproken andersom)
- Objectieve toets: herkenbaar voor de personen die bekend zijn met het werk
 - Hierdoor ook 'niet bekende' werken vatbaar voor pastiche?
- Geen behandeling van de driestappentoets.
- Meme-exceptie? Toch wel een soort vangnet?

Afbeelding AI gegenereerd

Ontwikkeling na Pelham II

- Bundesgerichtshof 3 september 2026, I ZR 74/22.
- Persbericht: het in een doorlopende herhaling opnemen van een kort geluidsfragment uit “Metall auf Metall” in “Nur Mir” valt onder de pastiche-exceptie.
- Wijkt af van de conclusie A-G Emiliou, r.o. 83:

*“Bijgevolg biedt de in artikel 5, lid 3, onder k), van de IM-richtlijn neergelegde pastiche”-uitzondering beperkte speelruimte voor het creatieve hergebruik van beschermd materiaal. **„Samples” en andere ontleningen van dergelijk materiaal die niet bedoeld zijn voor een dergelijke artistieke, openlijke stijllimitatie vallen niet onder deze uitzondering. Zij kan bijvoorbeeld niet worden toegepast op het hergebruik van een „sample” uit een fonogram, zoals dit van „Metall auf Metall”, om een nieuw muziekwerk in een geheel andere stijl, zoals „Nur mir”, te creëren. De overige beperkingen en restricties bieden eveneens beperkte speelruimte, zoals in de volgende delen zal worden besproken.”***

GEMA / Suno
Landesgericht München I
31 juli 2026
Zaaknr. 42 O 763/25

GEMA / Suno

Waar ging de zaak over?

GEMA klaagde in januari 2025 de Amerikaanse AI-muziekdienst Suno aan:

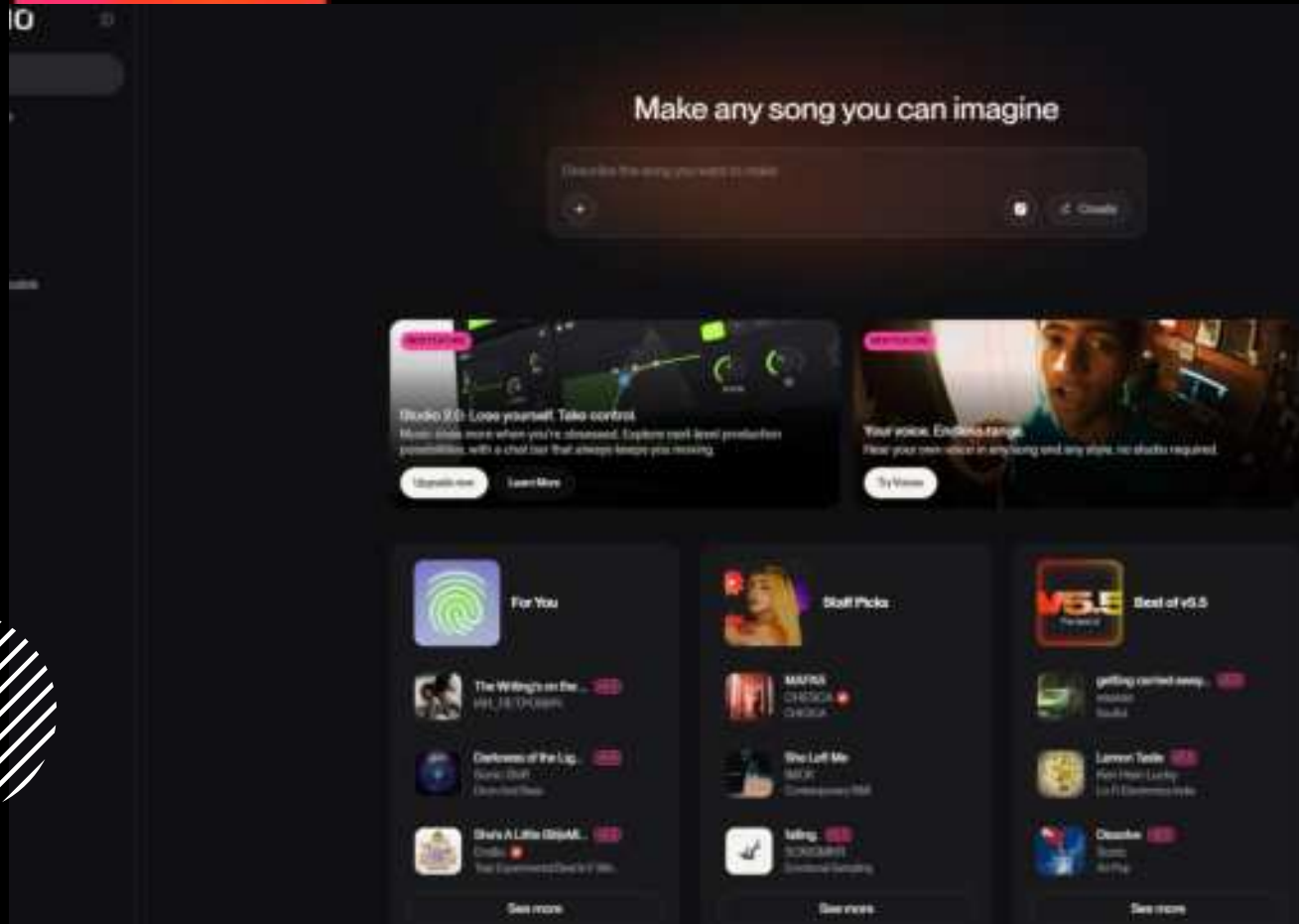
Zonder toestemming (en vergoeding) trainen van AI-model met auteursrechtelijk beschermd materiaal uit GEMA repertoire

Inzet:

6 composities, waaronder “Atemlos”, “Daddy Cool”, “Rasputin”, “Mambo No. 5”, “Big in Japan” en “Forever Young”.

GEMA / Suno

Welke prompts waren nodig in Suno?

1. Stijl: “Disco”

2. Titel van de song: “Daddy Cool”

3. Integrale tekst van Daddy Cool

GEMA / Suno

Werkwijze van Suno

- Suno*
 - haalde de volledige opnames via **stream-ripping** van YouTube
 - **omzeilde** YouTube's downloadbeveiliging (Rolling Cypher)
 - combineerde de audiobestanden met metagegevens (titel, genre, songteksten) tot bundels,
 - tokeniseerde deze (verdeelde ze in kleine, puur numerieke eenheden - compressie) en trainde de parameters van het model hierop.

* Aldus het LG München

GEMA / Suno

Werkwijze van Suno (2)

Resultaat:

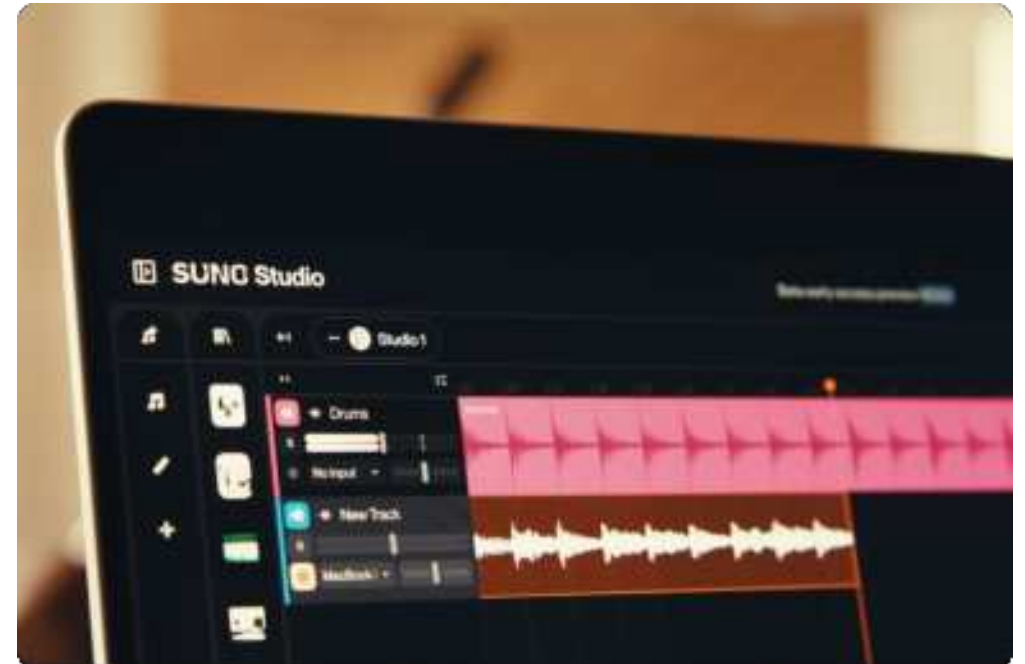
- 1) fijne details gaan verloren;
 - 2) de opnames zelf worden niet opgenomen in het voltooide model;
 - 3) alleen de getrainde parameters.
- Model wordt opgeslagen op servers in Duitsland (Suno ontkende dit) en
 - Uitvoer wordt slechts kortstondig in de cache opgeslagen op edge-servers, die dicht bij de gebruikers staan voor snelle streaming.

GEMA / Suno

Vorderingen

- Output van Suno = auteursrechtinbreuk
- Ongeautoriseerde verveelvoudigingen vonden al plaats binnen het Suno-model:
 - training in de VS,
 - verveelvoudigingen in het model in Duitsland; en
 - de weergave in de output
- Gelijkenis tussen output en origineel = zodanig groot dat werken door het model moeten worden “gememoriseerd”
- Werken konden worden gereproduceerd door middel van “simpele prompts”
- Aanbod van Suno is een relevante openbaarmaking

Credits: Suno.com

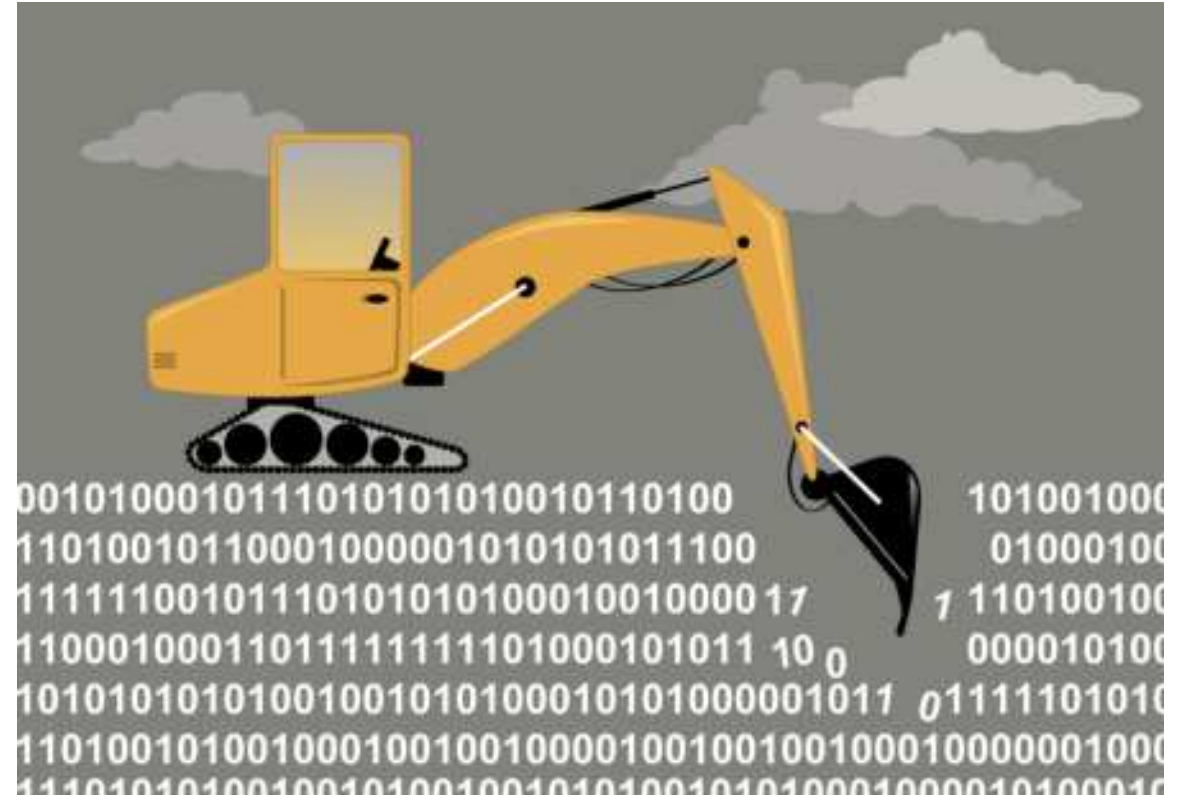
Verweer: TDM-exceptie?

Artikel 4 DSM (artikel 15o Aw)

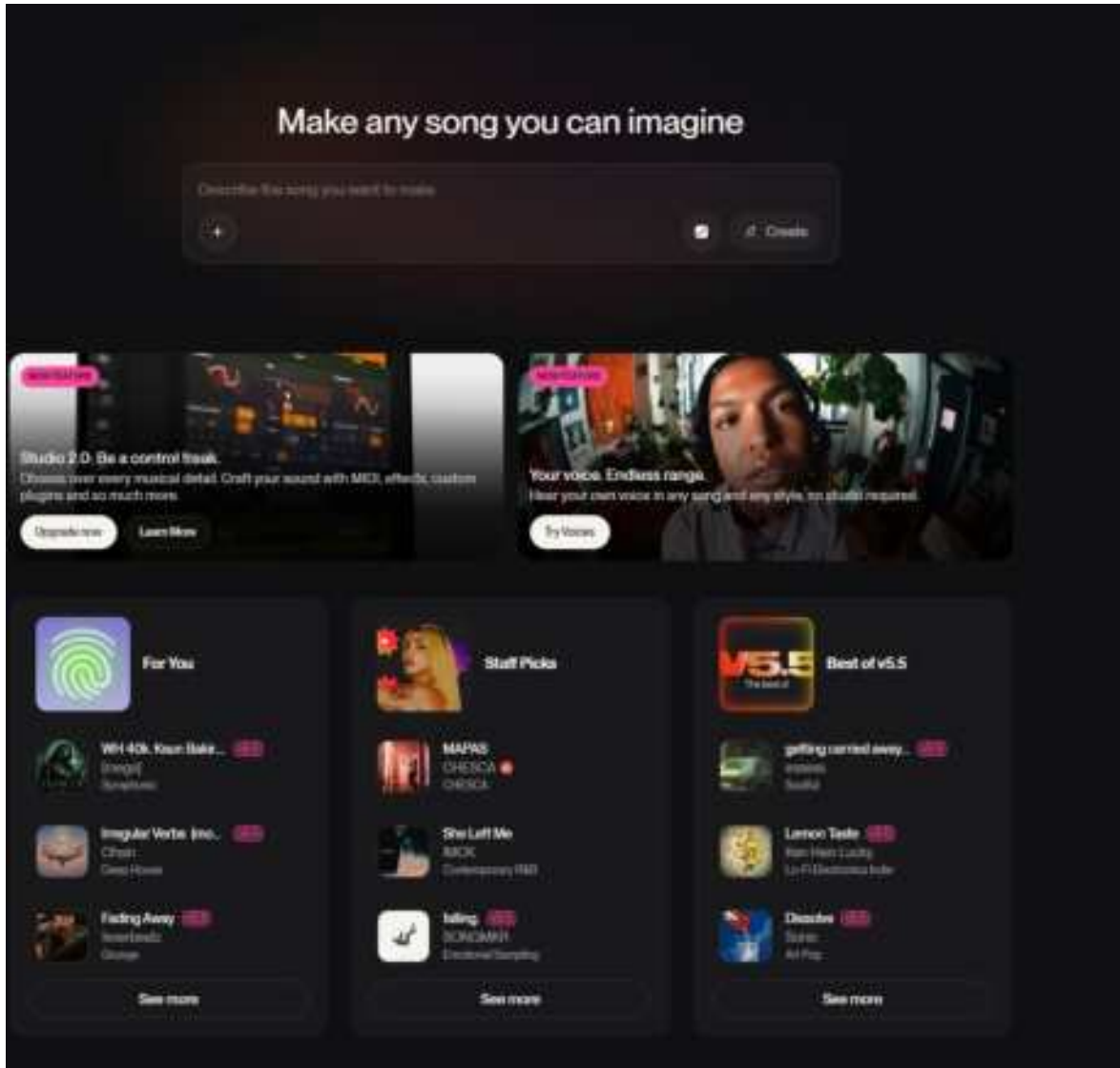
Viel de training van Suno onder de uitzondering voor tekst- en datamining (TDM)?

- TDM-exceptie (§ 44b UrhG) is wél van toepassing op (Gen)AI-training m.b.t. evaluatie van informatie en de statistische patronen die een model leert
- Maar: de uitzondering voor tekst- en datamining, heeft geen betrekking op reproducties binnen het model (par. 294 e.v.).
- Opslag van Suno gaat verder: de werken werden niet louter geanalyseerd, maar overgenomen in de parameters van Suno

→ Dit is een verveelvoudiging

Credits: Aleutie

GEMA / Suno

Verweer: gebruiker is aansprakelijk niet Suno

Suno: de prompts die GEMA gebruikte zijn complex en gericht op inbreukmakende handelingen

Landesgericht:

- Nee, outputs waren resultaat van systemische oorzaken inclusief de architectuur en de wijze van het trainen van data
- Suno is verantwoordelijk voor architectuur, stelt deze ter beschikking en had via output zeggenschap over reproductie
- Output kwalificeert ook als openbaarmaking

GEMA / Suno

Verweer: naleving AI-Act

Suno verweerde zich met standpunt dat zij de AI-Act (Verordening (EU) 2024/1689) zou naleven

Rechtbank: naleving van de AI-Act en naleving van auteurswet staan los van elkaar.

AI-Act stelt dat naleving „geen naleving van het Unierecht inzake auteursrecht inhoudt“ (par. 303).

GEMA / Suno

Verweer: fair use

- Rechtbank: ook bevoegd om over inbreuken in VS te oordelen
- Op basis van Duitse CBO-wet § 131, leden 1 en 2, VGG (*Verwertungsgesellschaftengesetz*)
- CBO's mogen claims bundelen (moet wel link met Duitsland)
- Was de training in de Verenigde Staten een inbreuk volgens het Amerikaanse recht?
- Ja, werken zijn origineel o.g.v. (lage drempel van) US Copyright Act
- Fair use verweer slaagt niet: werken komen terug in de output – bewijstlast rust op Suno
- Situatie verschilt van de zaken *Bartz v Anthropic* en *Kadrey v Meta* aangezien trainingsmateriaal nooit terugkwam in de output

Conclusie Landesgericht

- Downloads, formaatconversies en back-ups van Suno zijn reproducties op grond van 17 U.S.C. §§ 106(1) en 101, met inbegrip van tussentijdse kopieën
- Het model bevat een verveelvoudiging van de training data: “memorisatie” (dit stelt LG zelf vast); muziek is herkenbaar opgeslagen in het AI-model
- SUNO is aansprakelijk (in lijn met LG München I, Az. 42 O 14139/24 *GEMA / OpenAI*)
- Geen *fair use* – onder andere - aangezien de muziekwerken in de output terug te vinden zijn

GEMA / Suno

Kritiek

- Geen musicoloog aangesteld
rechtbank vond dat ze tot het muzikaal-geïnformeerde publiek behoorde)
- Geen expert Amerikaans Recht aangesteld (t.a.v. complexe doctrine van fair use)
rechtbank onderzocht Amerikaanse rechtspraak zelf
- Rechtsmacht van Landesgericht wel héél eenvoudig aangenomen en mogelijk te kort door de bocht (ziet bovendien alleen op CBO's)
- Uitspraak staat haaks op High Court *Getty Images v Stability AI* uitspraak in VK, waar geen memorisatie werd geconstateerd
- SUNO is aansprakelijk (in lijn met GEMA / OpenAI)
Maar zijn de prompts wel zo eenvoudig?

GEMA / Suno – Wat betekent dit voor de praktijk?

Algemene take aways:

- Blijft baanbrekende uitspraak
- Werking voorlopig beperkt tot Duitsland
- Trainen buiten de EU is geen veilige haven
- Maar: hoger beroep bij het OLG München
- Risico dat de uitspraak minder gezaghebbend is buiten Duitsland aangezien LG geen onafhankelijke experts heeft gebruikt

Praktische impact: voorlopig sterkere onderhandelingspositie voor rechthebbenden en cbo's bij licentiegesprekken met AI-aanbieders in heel Europa.

Universal/De Kapotte Kachels

Rb Midden Nederland 29 juli, ECLI:NL:RBMNE:2026:4647

- Voor uitleg artikel 18b Aw is HvJEU in Deckmyn leidend (ECLI:EU:C:2014:2132). Criteria parodie zijn:
 - de parodie roept een bestaand werk op, terwijl zij daarvan duidelijke verschillen vertoont (zie ook Pelham II)
 - en de parodie vormt een uiting van humor of spot.
- Tussen partijen was niet in het geschil dat hieraan was voldaan.
- Uit Deckmyn volgt ook dat er een rechtvaardig evenwicht moet zijn tussen het exclusieve recht en de uitingsvrijheid. Er moet dus een belangenafweging plaatsvinden, tegen de achtergrond van de driestappentoets.

• • •

Afbeelding AI gegenereerd

Universal/De Kapotte Kachels

Rb Midden Nederland 29 juli, ECLI:NL:RBMNE:2026:4647

Oordeel rechtbank na belangenafweging: belang Universal weegt zwaarder, omdat:

- de herkenbare melodie van 'Take A Chance On Me' gedurende het hele carnavalsnummer wordt gebruikt en daarmee een wezenlijk onderdeel vormt van 'Dikke Pens',
- de melodie vanwege de bekendheid van 'Take A Chance On Me' direct herkenbaar is en een groot publiek wordt bereikt,
- De Kapotte Kachels een commercieel belang hebben bij de exploitatie van het nummer, waaronder het verkrijgen van bekendheid en het genereren van inkomsten uit optredens en exploitatie,
- het nummer in tijd onbeperkt en wereldwijd beschikbaar wordt gesteld via commerciële streamingdiensten,
- het gebruik leidt tot een blijvende associatie tussen het werk van ABBA en een uiting over dikke buiken;
- de vrijheid van meningsuiting van De Kapotte Kachels niet volledig wordt beperkt omdat het nummer wel kan worden uitgevoerd en verspreid in het kader van live optredens, ook is er geen chilling effect op carnavalsnummers in het algemeen.

Universal/De Kapotte Kachels

Rb Midden Nederland 29 juli, ECLI:NL:RBMNE:2026:4647

- Universal wordt in het gelijk gesteld
- Pastiche-exceptie wordt niet behandeld

Afbeelding AI gegenereerd

**wat vindt u van
deze uitspraak?**

Afbeelding AI gegenereerd

7

Kunstenbond vs. Universal & Armada

Waar gaat het over?

Principiële rechtszaken:

- 1) Nederlandse artiesten (Arriën Molema, Henk Westbroek, en Marinus de Goederen) samen met de Kunstenbond en BAM! Popauteurs tegen Universal Music **Rb. Amsterdam 22 oktober 2025**
- 2) Nederlandse DJ Martijn Schrader tegen Armada Music (met Kunstenbond en BAM! op de achtergrond) **Rb. Amsterdam 4 maart 2026**

Inzet van de rechtszaken volgens eisers:

- een eerlijke(re) verdeling van streamingsinkomsten, met als uitgangspunt een 50/50-verdeling tussen artiest en label
- oude contracten zouden niet voorzien in huidige (streaming)realiteit waarin fysieke distributie geen rol speelt
- willen precedent scheppen

Universal & Armada

Uitkomst

Zowel in Universal als Armada wijst Rechtbank vorderingen van artiesten af:

- Streaming is geen exploitatie via derden; de contractuele 50%-regeling voor derdenlicenties (*third party income*) is niet van toepassing op digitale distributie via platforms
- Niet is komen vast te staan dat Universal en/of Armada de contracten onjuist hebben toegepast; geen tekortkoming en geen grond voor schadevergoeding
- Wel mocht Schrader de duurovereenkomsten opzeggen

Conclusie: rechtbank oordeelt uitdrukkelijk niet in algemene zin over de hoogte van streamingvergoedingen

Straks meer in de presentatie van Janneke Popma en Vera Nederpelt

A large, bold, black number '6' is centered on a gray background. The background is divided into four quadrants by a white circle and a black crosshair. The number '6' is positioned in the center, overlapping the crosshair and the circle.

6

Conclusie A-G Szpunar in Agecop

Conclusie AG HvJ EU 16 juli 2026, C-441/25, ECLI:EU:C:2026:607.

Prejudiciële vraag

Moet artikel 5, lid 2, onder a) en b), van richtlijn 2001/29 (reprorecht en thuiskopie excepties) gelezen in samenhang met artikel 16, eerste alinea, van richtlijn 2019/790 (reprobel-fix) zo moet worden uitgelegd dat het in de weg staat aan een regeling van een lidstaat volgens welke persuitgevers, als houders van de auteursrechten op hun publicaties, recht hebben op een billijke compensatie voor de reproductie van die publicaties, ongeacht het feit dat zij ook recht hebben op die compensatie als uitgevers van die publicaties.

Antwoord Szpunar: nee.

Vergoedingsaanspraken zien op “rechthebbenden”. Dat kunnen ook rechthebbenden zijn die niet in artikel 2 Arl staan, maar auteursrechten hebben verkregen via overdracht.

Behandeling prejudiciële vraag

- "Noch richtlijn 2001/29 noch enige andere Unierechtelijke handeling voorziet in een regeling met betrekking tot de overdracht van uitsluitende auteursrechten en naburige rechten en de vaststelling van de kring van de rechthebbenden in atypische situaties, **zoals wanneer een werk ontstaat in het kader van een arbeidsverhouding** of een samenwerking tussen meerdere auteurs. Derhalve kan niet worden geoordeeld dat de kring van houders van het reproductierecht strikt beperkt is tot de rechthebbenden die uitdrukkelijk worden genoemd in artikel 2 van richtlijn 2001/29. In dat geval zou elke vorm van handel in uitsluitende rechten en elke regelgevende flexibiliteit in atypische situaties namelijk onmogelijk zijn." (punt 29)
- "Ik voeg hieraan slechts toe dat het recentelijk gewezen arrest NOB e.a. betrekking had op de bijzondere situatie waarin uitvoerend kunstenaars hun naburige rechten met terugwerkende kracht zijn ontnomen op grond van bepalingen die zijn vastgesteld na de verkrijging ervan of ondanks het gewettigd vertrouwen in de verkrijging ervan. **De lering uit dat arrest kan derhalve niet rechtstreeks en automatisch worden toegepast op een situatie als die welke aan de orde is in de onderhavige zaak.**" (punt 52)

5

Rb Amsterdam 29 oktober 2025

Opzegging + ontbinding managementovereenkomst

Waar gaat het over?

- Artiestenmanager en artiest twistten over de beëindiging van managementovereenkomst
- Inzet: schending administratieplicht

Rb A'dam 29 oktober 2025 Opzegging managementovereenkomst

Overeenkomst

- Opzeggingsclausule: Overeenkomst > 24 maanden: 6 maanden opzegtermijn
- Ontbinding: Niet nakoming verplichtingen → direct in gebreke → wederpartij mag ontbinden zonder ingebrekestelling
- Manager krijgt fee over optredens die tijdens de looptijd tot stand zijn gekomen maar na beëindiging plaatsvinden

Artiest zegt mondeling dat hij de relatie niet meer ziet zitten en Management bevestigt schriftelijk de opzegging

Op 30 juni 2023 ontbindt artiest de overeenkomst ook wegens schending van de contractuele administratieplicht door de manager

Rb A'dam 29 oktober 2025 Opzegging + ontbinding managementovereenkomst

Oordeel rechtbank:

- Administratieplicht is een kernverplichting van de managementovereenkomst
- Tegenstrijdige boekhoudverklaringen en te laat verstrekte facturen/statements tonen aan dat de administratie niet deugdelijk en niet tijdig controleerbaar was
- Artiest heeft overeenkomst (geldig) opgezegd
- Hoofdregel: tenzij nakoming blijvend of tijdelijk onmogelijk is, is op grond van artikel 6:265 lid 2 BW verzuim nodig voordat een partij kan ontbinden
- Op grond van contractuele verzuimbeding was geen ingebrekestelling vereist: manager meteen in verzuim
- “Sunset”: voor optredens die tussen opzegging en ontbinding waren bevestigd: management fee → bevestigd na ontbinding: geen fee
- Manager beroept zich op betaling facturen (ten dele toegewezen)
- Wettelijke handelsrente toegewezen
- Beroep op verrekening van artiest wordt afgewezen
- Manager roept klachtplicht in (te laat geklaagd over juistheid)
 - klachtplicht (6:89 BW) niet van toepassing op het ontvangen van onjuiste factuur (HR 11 mei 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB1565, NJ 2001, 410.

Take-aways:

- Contractueel verzuimbeding komt hier voor artiest goed van pas
- Opzegging en ontbinding kunnen samenlopen
- Regel de verhouding tussen de gevolgen van opzegging en ontbinding
- of sluit ontbinding contractueel uit (let op: auteurscontractenrecht)

Ter herinnering:

- a. een verrekeningsverweer slaagt als de tegenvordering eenvoudig vast te stellen is → reconventionele vordering instellen
- b. Klachtplicht geldt niet bij facturen
- c. Denk aan wettelijke handelsrente bij artiesten (die handelen in beroep of bedrijf)

A large, bold, black number '4' is centered on a gray background. The background features two concentric white circles and a black crosshair consisting of a horizontal and a vertical line intersecting at the center. The number '4' is positioned slightly to the right of the vertical line and slightly below the horizontal line.

4

Hof Amsterdam in Disney/Buma Stemra

Hof Amsterdam 14 oktober 2025, ECLI:NL:GHAMS:2025:2723 en 16 juni 2026,
ECLI:NL:GHAMS:2026:1705

Disney/Buma Stemra, tussenarrest I

- Verzoek van Disney op grond van artikel 843a Rv (oud) en artikel 2l WTCBO om Buma/Stemra te bevelen om (informatie over) licentieovereenkomsten met SVOD-aanbieders te verstrekken.
- Vordering ex 843a onder meer gebaseerd op stelling dat Buma onrechtmatig handelt door discriminatoire tarieven te hanteren. Hof: onvoldoende aannemelijk gemaakt.
- Hof: wel voldoende aannemelijk gemaakt dat Buma niet alle criteria die zij hanteert bij het bepalen van de tarieven voor SVOD heeft medegedeeld. Dat is in strijd met artikel 2l WTCBO, en dus wordt 843a Rv vordering op dat punt toegewezen.
- Buma moet inzage geven in criteria, factoren en omstandigheden die zij heeft gehanteerd bij de hoogte van de tarieven van andere SVOD-aanbieders. Mbt kortingen hoeft Buma enkel inzage te geven in de redenen waarom de korting is aangeboden, niet in de daadwerkelijke kortingen.
- Wijze van inzage dient door het hof te worden bepaald; nieuwe mondelinge behandeling.

Disney/Buma Stemra, tussenarrest II

- Hof komt niet terug op bindende eindbeslissing ivm uitspraak ABRvS in VCR/Sena (ECLI:NL:RVS:2025:2618). Die zaak ging over de openbaarmakingsverplichting van artikel 2p(1)(c) WTCBO voor standaardlicentieovereenkomsten en niet de transparantieplichting van artikel 2l.
- Hof verduidelijkt dat “het niet de bedoeling is dat Disney ervan op de hoogte raakt welke Gegevens per concrete SVOD-aanbieder een rol hebben gespeeld en al helemaal niet welke tarieven, kortingen of afslagen Buma/Stemra met andere SVOD-aanbieders is overeengekomen”. Aanspraak beperkt tot “alleen een woord, enkele woorden of een zinsnede”. Ook geen kennisname van datering of namen van andere SVOD-aanbieders.
- Uittreksel waarin alle andere informatie is zwartgelakt. Moet worden verstrekt aan een “onzijdig, verder tot geheimhouding gehouden persoon” die kan controleren of het klopt.
- Uittreksel is niet vertrouwelijk.

Mio & Konektra – HvJ EU

4 december 2025

Waar ging het over?

- Twee prejudiciële zaken over toegepaste kunst
- Achtergrond: lidstaten legden dezelfde Europese auteursrechtelijke norm heel verschillend uit

Kernvragen:

1. gelden voor gebruiksvoorwerpen hogere eisen dan voor andere werken,
 2. hoe luidt de originaliteitstoets bij functionele vormgeving, en
 3. hoe moet de inbreuktoets plaatsvinden
- Nederland (net als België, Zweden en Frankrijk) hanteerde traditioneel een lage drempel (Endstra, Stokke/Fikzo)

Leesvoer: *EU copyright law harmonisation – an empirical analysis of national courts case law* - Derclaye en Stupfler (Hart 2025)

Het arrest raakt iedere sector waarin vormgeving en creatieve keuzes worden geclaimd dus ook de entertainment sector

Mio & Konektra

Wat daaraan vooraf ging

Hof van Justitie:

HvJ 16 juli 2009, Infopaq I:

toets geldt voor alle soorten werken.

HvJ 1 dec 2011, Eva Maria Painer:

een intellectuele schepping (EIS) van de auteur is die de persoonlijkheid weerspiegelt (PW) door de vrije creatieve keuzes

HvJ 12 sept 2019, Cofemel:

criteria gelden ook voor toegepaste kunst

HvJ 11 juni 2020, Brompton Bicycle:

technische beperkingen sluiten ruimte voor vrije creatieve keuzes niet uit

Mio & Konektra – Wat oordeelt het Hof?

Kernpunten

- Geen hogere drempel voor toegepaste kunst: voor toegepaste kunst gelden dezelfde eisen als voor ieder ander werk
- Originaliteit: het werk moet de persoonlijkheid van de maker weerspiegelen door vrije én creatieve keuzes;
- Zuiver technisch of functioneel gedicteerde keuzes tellen niet mee

Gamechanger bewijst:

→ creativiteit mag niet worden verondersteld, maar moet worden gesteld en onderbouwd – “vrije keuze = creatieve keuze” gaat niet langer op

Inbreuk: beslissend is de herkenbare overname van elementen die de persoonlijkheid van de auteur weerspiegelen (r.o. 86); de totaalindruk is een modelrechtelijk criterium (r.o. 87)

Source: judgment from the CJEU in the case of Mio & Konektra

—
Uitstapje: heersende NL formatjurisprudentie

HR 16 April 2004 Castaway / Endemol

Is het format voldoende uitgewerkt d.w.z. voldoende geconcretiseerd is, ofwel bevat het voldoende vormbepalende elementen

HR 2 november 2002 Una Voce Particolare (Marco's Classic Show)

Zijn auteursrechtelijk beschermde trekken van het originele werk overgenomen? Dat is het geval als de totaalindrukken van de beide werken in zo geringe mate verschillen vertonen dat het beweerdelijk inbreukmakende werk niet als een zelfstandig werk kan worden aangemerkt.

Mio & Konektra

Effect op entertainment

Relevantie voor entertainment praktijk:

- Totaalindrukkencriterium lijkt niet meer relevant dus HR Una Voce achterhaald
- Gaat om herkenbare overname van elementen die persoonlijkheid van auteur weerspiegelen
- Vrij én creatieve keuzes van de auteur zullen dus moeten worden aangetoond (én onderbouwd)

Bron: Pixelbizz

Mio & Konektra

Effect op entertainment

- Maar: factoren die na creatie zijn ontstaan, zoals bekendheid, erkenning, succes, tentoonstelling niet relevant (denk aan kijkcijfers, licentiedeals etc.)
- Creatieve keuze van de auteur ziet dus niet op de individuele elementen maar op de selectie, combinatie en schikking ervan.
- Castaway/Endemol wel relevant:

Is het format voldoende uitgewerkt d.w.z. voldoende geconcretiseerd is, ofwel bevat het voldoende vormbepalende elementen. Dit volgt ook HvJ Levola: *“werk moet voldoende nauwkeurig en objectief identificeerbaar zijn”*

Mio & Konektra – Samenvattend

- Wat HvJ zegt over meubels geldt evengoed voor formats, decors, kostuums, artwork, merchandise en muziekvideo's
- Creativiteit niet mag worden verondersteld maar moet worden aangetoond, zelfs wanneer de auteur vrije keuzes heeft gemaakt
- Una Voce Particulare (HR 2 november 2002, Marco's Classic Show) hanteert het totaalindrukkencriterium voor formatinbreuk – Mio zet daar een streep door: alleen herkenbare overname van creatieve elementen telt
- Castaway/Endemol (HR 16 april 2004) blijft overeind als formatleer: een format moet voldoende uitgewerkt zijn en vormbepalende elementen bevatten (vgl. Levola/Smilde)
- Maar de Castaway-toets is niet genoeg: per element moet worden aangetoond én onderbouwd wélke vrije en creatieve keuzes de persoonlijkheid van de maker weerspiegelen
- Ook vervalt de glijdende schaal: er is nog maar één beschermingsomvang, ongeacht de mate van oorspronkelijkheid
- Praktisch: leg het creatieve proces vast (schetsen, format bible, designdossier) en verwacht kritischer toetsing van claims op stijl, sfeer en look-and-feel

Mio & Konektra – Praktische take- aways?

- 1) Aantonen en onderbouwen van creatieve keuzen essentieel in ieder creatief proces
- 2) Bij formats / scenario's zit dit specifiek in de schikking van de elementen.
- 3) Praktische moeilijkheid: rechter blijft de maatman en zal oordeel moeten vellen over creatieve gehalte van keuzes
- 4) Muziekwerken: bij Vaste Commissie Plagiaat (VCP) van BumaStemra is er een professionele maatman (goed idee?)

2

Hof Arnhem-Leeuwarden in Sena/Ziggo

Hof Arnhem-Leeuwarden 7 april 2026, ECLI:NL:GHARL:2026:2078

Sena/Ziggo

- Sena en Ziggo hadden sinds 2008 een overeenkomst voor de betaling van de billijke vergoeding van artikel 7 lid 1 WNR
- In 2022 zegt Ziggo deze overeenkomst op in verband met het Atresmedia-arrest
- Sena is het daar niet mee eens en vordert onder meer een verklaring voor recht dat Ziggo inbreuk maakt, een verbod op doorgifte, en betaling voor de uitzendingen sinds 2022.

...

Afbeelding AI gegenereerd

Hoe zat het ookalweer met syncs en naburige rechten en Atresmedia enzo?

HvJEU 18 november 2020, C-147/19, ECLI:EU:C:2020:935 (*Atresmedia*):

- Uit het Verdrag van Rome en de WPPT blijkt dat een vastlegging van geluiden opgenomen in een audiovisueel werk niet kwalificeert als fonogram in de zin van de VLN-richtlijn. En dus ook niet als reproductie van een fonogram.
- Omroepen hoeven dus geen billijke vergoeding te betalen voor de mahp van deze werken.
- Dit is niet in strijd met de doelstelling dat fonogrammenproducenten een passend inkomen kunnen ontvangen en investeringen kunnen terugverdienen, want ze kunnen een vergoeding regelen als de fonogrammen in de audiovisuele werken worden opgenomen.

Sena na Atresmedia

- Atresmedia staat niet aan betaling billijke vergoeding in de weg. Verdergaande bescherming dan onder VLN-richtlijn is mogelijk.
- Bedoeling Nederlandse wetgever was om sync onder artikel 7 WNR te brengen
- Als artikel 7 WNR niet meer zou gelden, herleven verbodsrechten artikelen 2 en 6 WNR
- Rechtbank: nee, artikel 7 moet richtlijnconform worden uitgelegd. Een gesyncte opname is nu eenmaal geen fonogram, dus geen vergoedingsaanspraak op grond van artikel 7 WNR. Wel nog een verbodsrecht voor uitvoerend kunstenaars op grond van artikel 2 WNR.

PLOT TWIST

Hof Arnhem-Leeuwarden:

- Deze zaak gaat om uitleg artikel 7 WNR, dus we hoeven geen prejudiciële vragen te stellen.
- Maar artikel 7 WNR moet wel richtlijnconform worden uitgelegd door te kijken naar Atresmedia.
- Atresmedia ziet alleen op de situatie dat er al een billijke vergoeding is betaald aan de rechthebbenden bij de totstandkoming van de sync. Kijk maar, er staat “in die omstandigheden”.
- Als er nog géén vergoeding is betaald, moet dat alsnog op grond van artikel 7 WNR (en anders herleven de verbodsrechten van artikel 2 en 6 WNR).
- Als er wel al een vergoeding is betaald bij de totstandkoming van de sync, hoeft er niet meer aan Sena betaald te worden.

Huh?

Afbeelding AI gegenereerd

- In Atresmedia staat gewoon dat er geen fonogram (meer) is als geluid met beeld is gesynchroniseerd
- Definitie zou niet zomaar moeten kunnen verspringen aan de hand van wel of geen betaling
- Waarom geen prejudiciële vragen?
- Gevolg: gebruiker moet dus steeds nagaan of er al voor de sync is betaald.
- En zelfs of die vergoeding ook billijk is voor alle openbaarmakingen van de sync?
- Cassatie is ingesteld.

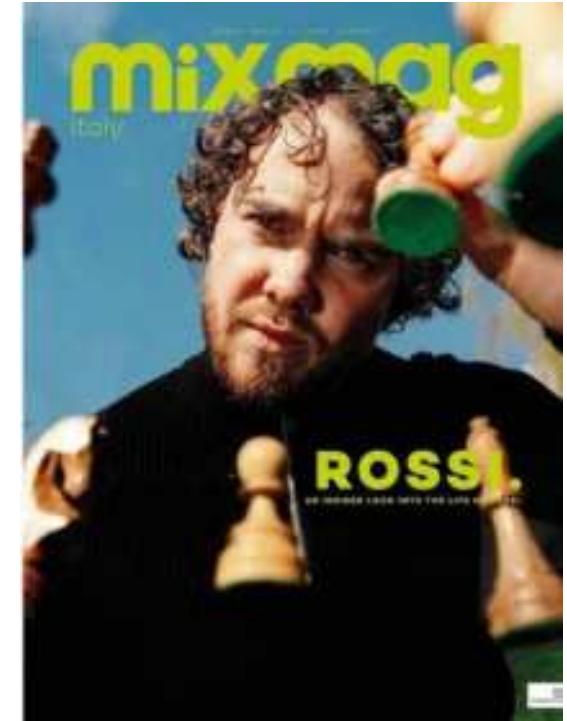

Van Driest (DJ Rossi) / Rossi.

Rb Amsterdam 24 maart 2026

- De “artiestennaam als handelsnaam” revisited
- Twee DJ's tegenover elkaar
- Van Driest: NL techno-dj treedt sinds 1990 op als **(DJ) Rossi**
- Ross McCormack: UK techhouse-dj treedt internationaal, ook in NL (sinds 2018), op als **Rossi.** (met punt).
- Van Driest had een merk maar liet dat in 2013 vervallen, registreert in 2022 (opnieuw) het merk DJ ROSSI en beroept zich op merk- en handelsnaaminbreuk
- Rossi. verweert zich op grond van zijn oudere handelsnaam (ouder recht van plaatselijke betekenis) t.o.v. de recente merkregistratie

Eerder: William Djoko / Djoko Hof Den Haag
17 oktober 2023, IEF 21752 (William Djoko)

- **DJ naam als handelsnaam:**
- WILLIAM DJOKO vs. DJOKO (Kolter) – twee deep house DJ's
- Ingrediënten:
 - William Djoko is actief sinds 2006
 - Heeft merk DJOKO sinds 2021
 - Kolter is een Duitse DJ en onder de naam “Djoko” sinds 2014 actief
 - Kolter heeft twee keer onder de naam DJOKO opgetreden in Nederland in 2016
 - Er is (daadwerkelijke verwarring
 - William Djoko roept merkrechten, handelsnaamrechten en/of naamrechten in
 - Gebruik in 2016 nog onvoldoende bestendig om aangemerkt te kunnen worden als handelsnaamgebruik
 - geen ondernemingsactiviteiten gericht op Nederland.

Wanneer is een artiestennaam ook een handelsnaam?

- 1) Bedrijfsmatige exploitatie van een muziekbedrijf
- Activiteit van groep is duidelijk uitgestegen boven niveau van het eenvoudige tezamen uitoefenen van een beroep tot een goed georganiseerde bedrijfsmatige exploitatie van een muziekbedrijf
- Pres. Rb. Utrecht 6 feb 1974, NJ 1974 (Ekseption)
- 2) Bekendheid en goodwill:
- Door de bekendheid die de groep genoot heeft de naam goodwillwaarde; een economisch belang en behoort tot het vermogen van de vennootschap
- Pres. Rb. Breda 7 aug 1991, BIE 1992/87 (Aguas del Lago)
- 3) Regelmatige en duurzame deelname:
- Een min of meer blijvend georganiseerd verband dat op commerciële wijze regelmatig en duurzaam deelneemt aan het economisch verkeer, materieel beoogt en zij als naar buiten toe optreedt.
- Pres. Rechtbank Amsterdam 5 maart 2009 RED / RED

En ook: Rechtbank Rotterdam 22 mei 2008 (Domjur 2009-449) DJ Quintin / Quintino

- *Naar buiten toe treden [eiser] en [gedaagde] met hun onderneming respectievelijk op als ‘DJ Quintin’ en ‘Quintino’. Dat contracten en mogelijk facturen op eigen naam staan doet hieraan niet af.*
- *Aldus is sprake van handelsnamen in de zin van de wet.*

Take-aways

- **Niet ieder gebruik van een artiestennaam kwalificeert ook als een handelsnaam**

Wanneer wel?

- Regelmatig en duurzaam optreden
- Bestendig gebruik
- Bekendheid en goodwill helpt
- Ondernemingsactiviteiten moeten (mede) gericht zijn op Nederland
- Procedures illustreren het belang van de merkregistratie voor een artiestennaam

Bedankt!

Afbeelding AI gegenereerd